T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/127
KARAR NO : 2024/155
KARAR TR : 06/05/2024

ÖZET: Belediye Başkanlığı Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğünün sorumluluk sahalarında bulunan alandaki Alt Deposunu besleyen içme suyu deposuna ait kablolara, davacı tarafından zarar verilmiş olduğundan bahisle, hasar bedeli ve idari para cezası tahakkuk ettirilmesine ilişkin Belediye Encümeni kararınıniptali istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E. Mimarlık Mühendislik İnş.Taah. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Vekili : Av. A. D.
Davalı : Kırşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. C. E.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Kırşehir Belediye Başkanlığı Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğünün sorumluluk sahalarında bulunan alandaki K. Alt Deposunu besleyen içme suyu deposuna aitkablolara, 21/10/2021 tarihinde hafriyat çalışması sırasında zarar verilmiş olduğundan bahisle, 09/02/2022 tarih ve 92 sayılı Encümen Kararı ile 5393 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 18/f maddesi, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97. maddesi ve Aykome Yönergesinin 8., 14. ve 16. maddeleri gereğince 11.040,08 TL hasar bedeli ile 11.040,08 TL idari para cezası olmak üzere toplam 22.080,16 TL tahakkuk ettirilmesine karar verilmiş, 01/03/2022 tarih ve 43414 sayılı Kırşehir Belediyesi Mali Hizmetler Müdürlüğü işlemi ile konu davacıya bildirilmiştir.

2. Davacı vekili, Encümen Kararının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Kırşehir Sulh Ceza Hakimliği 26/09/2022 tarih ve D.İş No:2022/836 sayılı kararı**ile, uyuşmazlığın 5326 sayılı Kanun'un 28/1-b. maddesi uyarıncaidari yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek, başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Kırşehir Belediye Başkanlığı tarafından 09/02/2022 tarih ve 92 sayılı encümen kararı ile itiraz eden hakkında yaptığı harfiyat çalışmaları esnasında yoldan geçen kablolara zarar verdiği gerekçesiyle 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 18/f maddesi, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97. maddesi ve AYKOME Yönergesinin 8., 14. ve 16. maddeleri gereğince 11.040,08 TL'si hasar bedeli ve 11.040,08 TL'si idari para cezası olmak üzere toplam 22.080,16 TL para cezası tanzim edildiği, ilgili mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere idarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî*
>
> *yaptırım kararına karşı sulh ceza hakimliğine başvurulabileceği, idari para cezalarının kabahatler karşılığında uygulanabileceği, kabahat karşılığı olan yaptırımların türünün, süresinin ve miktarının ise ancak kanunla belirlenebileceği mamafih itiraz eden hakkında hasar bedeli olarak düzenlenen para cezasının niteliği itibariyle idari para cezası olarak değerlendirilemeyeceği, bu para cezasının kamu tüzel kişiliğine sahip bir birim olan Kırşehir Belediye Başkanlığı tarafından kamu gücüne dayanarak resen ve tek yanlı olarak tesis edilmiş bir idari işlem mahiyetinde olduğu anlaşılmakla başvuru konusu İdarî para cezası kararının sulh ceza hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığı kanaatine varıldığından 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 28/1-b maddesi gereğince hakimliğimizin görevsizliğine ... "*

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. Yozgat İdare Mahkemesi 17/02/2023 tarih ve E.2022/1091, K.2023/225 sayılı kararı ile, aynı işlemin iptali istemiyle Mahkemenin E.2022/288 sayılı dosyasında açılan ve kesinleşen dava ile görülmekte olan işbu davanın konusu, tarafları ve sebebinin aynı olması nedeniyle, bakılan davanın kesin hüküm nedeniyle esasının incelenmesine hukuken

imkan bulunmadığı gerekçesiyle davanın incelenmeksizin reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda "kesin hüküm" müessesesi düzenlenmemiş ve bu konuda 2577 sayılı Kanun'un 31. maddesinde, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun ilgili maddelerine doğrudan atıfta bulunulmamış ise de; idarî yargı yerleri açısından da, hukukî istikrar ve güvenliği sağlama amacı taşıyan kesin hüküm müessesesi, taraflar arasındaki uyuşmazlığın bir daha dava konusu edilememesini ifade etmektedir. Buna göre, bir kararın maddi anlamda kesin hüküm niteliği taşıması hâlinde; tarafları, sebebi ve konusu aynı olan yeni bir dava açılması hukuken mümkün bulunmamaktadır.

Uyuşmazlıkta, davacı şirkettarafından, Kırşehir Belediye Başkanlığı Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğününsorumluluk sahalarında bulunan alandaki Kervansaray Alt Deposunu besleyeniçme suyu deposuna aitkablolara 21.02.2022 tarihinde hafriyat çalışması sırasında zarar verilmiş olduğundanbahisle 11.040,08 TL hasar bedeli ile 11.040,08 TL idari para cezası olmak üzere toplam 22.080,16 TLtahakkuk ettirilmesine ilişkin 01.03.2022 tarihli ve 43414 sayılı işleminiptali istemiyle Mahkememiz'in E:2012/288 Esas sayılı dosyasında açılan ve kesinleşen dava ile görülmekte olan işbu davanın konusu, tarafları ve sebebinin aynı olması nedeniyle, bakılan davanın kesin hüküm nedeniyle esasının incelenmesine hukuken imkan bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın incelenmeksizin reddine..."

6. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesi 25/10/2023 tarih ve E.2023/4201, K.2023/6025 sayılı kararı ile, istinaf isteminin kabulü ile mahkeme kararının kaldırılmasına dosyanın mahkemesine iadesine, kesin olarak karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Bu itibarla, tarafları, sebebi ve konusu aynı olmakla birlikte, maddi anlamda kesin hüküm niteliği bulunmayan, usule yönelik kararı esas alınmak suretiyle, davanın kesin hüküm nedeniyle incelenmeksizin reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Bu durumda, İdare Mahkemesince, davanın; usule ilişkin diğer hususlar yönünden incelenerek ve bu hususlarda mevzuata aykırılık bulunmaması durumunda uyuşmazlığın esasının incelenmesi suretiyle bir karar verilmesi gerekmektedir..."

7. **Yozgat İdare Mahkemesi 16/02/2024 tarih ve E.2023/1297 sayılı kararı** ile, davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden, davacı şirketin içme suyu deposuna ait kablolara harfıyat çalışmaları sırasında zarar verilmiş olması nedeniyle 11.040,08-TL hasar bedeli ile 11.040,08-TL idari para cezası olmak üzere toplam 22.080,16-TL'nin 01.03.2022 tarihli ve 43414 sayılı Kırşehir Belediyesi işlemi ile davacı şirketten tahsiline karar verildiği, davacı tarafından anılan işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Kırşehir Belediyesi AYKOME Yönergesi hükümleri gereğince verilen idari para cezasına karşı açılan davanın idari para cezasına ilişkin kısmının görüm ve çözümünde görevli yargı yeri konusunda, gerek 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun ilgili maddeleri gerekse AYKOME Yönergesinde herhangi bir hüküm bulunmadığı görülmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildiği üzere; bu Kanunun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak olması dikkate alındığında söz konusu hasar bedeli ve idari para cezasına yönelik davanın idari yargı yerinde görülme olanağı bulunmadığı, adli yargının görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Nitekim; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 17.04.2023 tarih ve E:2023/195, K:2023/292 sayılı kararı da bu yöndedir.

Bakılan davada. Kırşehir Sulh Ceza Hakimliğinin 26.09.2022 tarih ve 2022/836 D.İş sayılı Kararı ile davanın görev yönünden reddine karar verildiği, söz konusu kararın 11.10.2022 tarihinde kesinleştiği görüldüğünden, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi zorunluluğu doğmuştur..."

III. İLGİLİ HUKUK

8. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun *"Encümenin görev ve yetkileri"* başlıklı 34. maddesi şöyledir:

"Belediye Encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:
a) Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesinhesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.
b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.
c) Öngörülmeyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.
d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

f) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.

g) Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.

h) Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.

i) Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek."

9. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun *"Altyapı kazı izni harcı"* başlıklı mükerrer 79. maddesi şöyledir:

"(Ek: 15/2/2018-7099/10 md.)

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde umumi hizmet alanlarında yapılacak kazı işlemleri için belediyece verilecek altyapı kazı izni, altyapı kazı izni harcına tabidir. Bu harcın mükellefi altyapı kazı izni talebinde bulunanlardır.

Altyapı kazı izni harcının matrahı, öncelikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yayımlanan birim fiyatlar olmak üzere Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı veya bunların ilgili birimlerince yayımlanan birim fiyatlarının, bu idarelerde kazı alanı türü itibarıyla birim fiyatının olmaması halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanan birim fiyatlarının, kazı alanıyla çarpılması sonucu bulunan ve alan tahrip tutarı olarak tanımlanan tutardır. Altyapı kazı izni harcı, alan tahrip tutarı üzerinden binde 2 oranında alınır. Cumhurbaşkanı belediye grupları itibarıyla bu oranı yarısına kadar indirmeye, on katına kadar artırmaya yetkilidir.

Bu madde kapsamında verilecek altyapı kazı izinleri için ilgili belediyeden altyapı kazı izni belgesi alınır. Altyapı kazı izni başvuruları on beş gün içerisinde sonuçlandırılır. Altyapı kazı alanı ile kazı sırasında diğer altyapı tesislerine zarar verilmesi halinde bu tesisler kazıyı yapan tarafından eski haline getirilir. Altyapı kazı alanı, alan tahrip tutarının peşin yatırılması veya alan tahrip tutarı kadar teminat verilmesi halinde belediyece de kapatılabilir. İzinsiz altyapı kazısı yapanlara veya altyapı kazı alanını usulüne uygun kapatmayanlara belediye encümenince alan tahrip tutarının beş katına kadar idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgilisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. Bu yerlerin alan tahrip tutarı, varsa teminatı düşülerek ayrıca tahsil edilir."

10. 2464 sayılı Kanun´un *"Ücrete tabi işler"* başlıklı 97. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 4/12/1985 – 3239/125 md.)

Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet (...) için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir. Belediye'ye tekel olarak verilmiş işler kendi özel hükümlerine tabidir.

(İkinci fıkra iptal: Anayasa Mahkemesinin 31/3/1987 tarihli ve E: 86/20, K.: 87/9 sayılı kararı ile)"

11. Kırşehir Belediyesi Altyapı - Üstyapı Zemin Bozma İşlemleri AYKOME Uygulama Yönergesinin *"İzinsiz olarak zemin bozulduğunun tespit edilmesi, belediyenin alt ve üstyapı tesislerine zarar verilmesi hallerinde yapılacak işlemler"* başlıklı 8. maddesi şöyledir:

" a) İzinsiz kazı yapılması veya belediyeye ait alt yapı ve üst yapı tesislerine zarar verilmesi halinde, bu yönergede belirtilen usule göre tespit edilen zemin bozma tahrip bedeli ile hasar bedeli tespit edilerek, ilgili kişi veya kurum adına belediye alacağı olarak tahakkuk ettirilir. Belediye altyapı veya üst yapı tesislerine verilen zararlar, kamu malına verilen zarar olarak kabul edilir. Ayrıca bu yönergede belirtilen usule göre Belediye Encümenince belirlenecek, parasal cezai müeyyide uygulanır. Bu şekilde tahakkuk ettirilecek zemin bozma tazmin bedeli ve para cezasının ödenmesi için (30) gün süre verilerek, belediye yetkili birimince ilgili kişi veya kurum adına ödeme bildirimi göndererek tahsil edilir. Belirtilen süre içerisinde ödenmemesi halinde 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca gecikme zammı ile birlikte Kamu alacağının tahsiline ilişkin hükümler uygulanır.

b) Belediyenin birimleri veya diğer kamu kurumları yetkililerince belediyenin alt yapı veya üst yapı tesislerine zarar verildiğine ilişkin fiillerin ve bunların faillerinin açıkça tespit edilerek belediyeye intikal ettirilen zarar ve hasar tespitleri hakkında bu hasar ve zararların giderilmesi için yapılacak gider ve maliyetlerin KDV dahil toplamı, bu yönetmeliğin 14. maddesinde belirtilen şekilde hesaplanarak ilgililer adına tahakkuk ettirilir. Ayrıca bu yönergede belirilen usule göre Belediye Encümenince belirlenecek, parasal cezai müeyyide uygulanır.

Tahakkuk ettirilen bu alacak kamu alacağı olarak değerlendirilir ve bu maddenin (a) bendinde belirtildiği şekilde tahsil edilir.

c) Tespit edilen bu fillerin (altyapı ve üst yapı çalışmaları kapsamında olanlarla, kusur veya ihmal halleri hariç) açıkça kamu malına zarar verme kastı ile işlenmesi ve bu fiilleri işleyenlerin kimlik bilgileri de tam ve doğru olarak tespit edilmesi halinde ilgililer hakkında ayrıca adli takibat işlemlerinin başlatılması için yetkili makamlar nezdinde belediyenin Hukuk İşleri Müdürlüğü aracılığı ile suç duyusunda bulunulur. "

12. Aynı Yönergenin *"Belediyeye ait hasar gören alt ve üst yapı tesisleri ile bozulan zeminin tazmin bedelinin hesaplanması"* başlıklı 14. maddesi şöyledir:

"a) Hasar gören alt yapı ve üst yapı tesisleri hasar bedelleri ile Zemin bozma tazmin bedelinin

hesaplanmasında aşağıda belirtilen gider ve maliyet unsurlarının belediyenin ilgili birimlerince belirlenen güncel maliyet bedelleri dikkate alınır.

-Su, kanalizasyon şebeke bağlantısı için belediye tarafından açılan zemine ait çıkartılarak ve uygun yere boşaltılacak hafriyat için yapılacak, iş makinesi, nakliye ve işçilik maliyetleri.

-Su ve kanalizasyon bağlantısı için belediyeden sağlanan veya kullanılan ya da alt yapı düzenleme çalışmaları sırasında belediye tarafından önceden özel parsel girişlerine konulan parsel muayene bacası, boru, vana v.b. malzeme maliyetleri

- Kazılan zeminin kapatılması için kullanılacak sert dolgu malzemesi ve sıkıştırma maliyetleri.

-Bozulan zeminin düzeltilerek eski haline getirilmesi için yapılan dolgu, beton, bordür, asfalt, kilit parke, andezit v.b. malzeme maliyetleri ile bunların yapımı için çalışan iş makinesi, nakliye ve işgücü maliyetleri.

-Yapılan kazı çalışmaları veya diğer nedenlerle belediyeye ait alt yapı ve üst yapı tesislerinin hasar veya zarar görmesi halinde bunların temin edilmesi, yenilenmesi düzeltilmesi, nakli, montajı için yapılan bütün maliyetler.

-Yukarıdaki maliyet bedelleri toplamı üzerinden hesaplanacak Katma Değer Vergisi.

b) Zemin bozma tazmin bedelinin hesabında yukarıda belirtilen gider veya maliyet unsurlarının tamamını kapsayacak şekilde hesaplanan, ilgili yıla ait belediyenin gelir bütçesinde belirtilen birim maliyet bedelleri dikkate alınır.

c) Belediye bütçesinde belirtilmeyen veya bulunmayan gider ve maliyet unsurlarının tespitinde ilgili malzemenin kullanıldığı birim tarafından alınan veya yaptırılan güncel birim maliyet bedelleri esas alınır.

d) Zemin bozma bedellerinin hesabında, bozulan, zarar gören, tamir edilen zeminin, (1) m2'den az olan alanlar, (1) m2, (1) m3' ten az olan hafriyat ve dolgu malzemeleri (1) m3 olarak dikkate alınır.

e) Şehir merkezinde bulunan veya Şehir merkezine daha yakın olan binalar için belediye tarafından yapılan alt yapı çalışmalarında, buralarda bulunan alt yapı tesisi ve hatlarının daha çok olması nedeniyle, zemin bozma ve düzeltme maliyetleri de daha fazla olarak gerçekleşmektedir. Zemin bozma bedellerinin hesabında gerekleşen maliyetlerin farklılığı nedeniyle, yukarıdaki verilere göre hesaplanan zemin bozma tazmin bedeli tutarları, Belediye Bütçesi Gelir Tarife Cetvelinin "İMAR VE HARİTA HİZMETLERİ KARŞILIĞI ALINACAK ÜCRETLER" için belirlenen bölgelerde aşağıda belirtilen şekilde kademeli olarak uygulanır.

-3. bölge için belirlenen bedel kadar

-2. bölge için belirlenen bedelin (%50) yüzde elli fazlası

-1. bölge için belirlenen bedelin (%100) yüzde yüz fazlası

- (MİA) Merkezi iş alanları bölgesi için belirlenen bedelin (%200) yüzde 200 fazlası ile birlikte ödenir.

f) Belediye dışındaki diğer kurumlarca yapılacak alt yapı çalışmaları nedeniyle açılan kanal ve hendek kazıları için zemin bozma bedelinin hesabında bölge katsayısı artırımı uygulanmaz.

g) Zemin bozma tazmin bedeli hesabına esas alınacak bölgenin belirlenmesi, Aykome şefliğince yapılan ön keşif sırasında, İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün görevli personeli tarafından yapılır.

Bu belirlemenin yapılmaması halinde belediye bütçesi gelir tarife cetvelinde belirlenen bölge gurubu listesi esas alınır."

13.Aynı Yönergenin *"Uygulanacak Cezalar"* başlıklı 16. maddesi şöyledir :

"Bu yönerge belirtilen usul ve esaslara uyulmadığının tespit edilmesi halinde;

a) Uygulanacak cezai işlem belirtilmişse öncelikle o hükümler uygulanır.

b) Uygulanacak ceza şekli belirtilmeyen hallerde;

-İzinsiz olarak yapılan alt yapı ve zemin bozma uygulamaları için bu yönergeye göre hesaplanan tazmin bedelinin (5) beş katına kadar,

-Belediyenin diğer üst yapı tesis ağaç yeşil alanlarına verilen hasar için tespit edilen hasar miktarının (5) beş katına kadar, Belediye Encümenince belirlenecek ceza uygulanır."

14. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Tanım"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Kabahat deyiminden; kanunun, karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık anlaşılır."

15. 5326 sayılı Kanun'un *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

16. 5326 sayılı Kanun'un *"Kanunilik İlkesi"* başlıklı 4. maddesi şöyledir:

"1) Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabilir.

(2) Kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarı, ancak kanunla belirlenebilir."

17. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

18. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir

....

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

19. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 06/05/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyası ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

20. Raporlör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

21. Dava, davacı şirket tarafından Kırşehir Belediye Başkanlığı Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğünün sorumluluk sahalarında bulunan alandaki K. Alt Deposunu besleyen içme suyu deposuna ait kablolara 21/10/2021 tarihindehafriyat çalışması sırasında zarar verilmiş olduğundan bahisle 11.040,80 TL hasar bedeli ile 11.040,08 TL idari para cezası olmak üzere toplam 22.080,16 TL tahakkuk ettirilmesine ilişkin 09.02.2022 tarih ve 92 karar nolu Kırşehir Belediye Encümeni kararı ile bu kararın tebliğine ilişkin Kırşehir Belediyesi Mali Hizmetler Müdürlüğünün 01/03/2022 tarihli ve 43414 sayılı idari para cezası konulu işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

22. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

23. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle, idari yargının görev alanına giren bir yaptırım kararının verilmiş ve bunun dava konusu edilmiş olması halinde idari yargının bu davaya ve aynı maddi olaya ilişkin idari para cezası kararına karşı açılan veya açılacak davaya da bakacağı kuşkusuzdur.

24. Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuzgörev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren idari yaptırım kararının da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararınhukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir (Uyuşmazlık

Mahkemesi, E.2022/228, K.2022/294, 31/03/2022).

25. Diğer yandan, uygulanan idari para cezası niteliğindeki hasar bedelinin 5326 sayılı Kanunun 16. Maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2464 sayılı Kanun ve yukarıda sözü edilen Yönerge hükümleri uyarınca verilecek para cezalarına karşı yapılacak itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği de anlaşılmıştır.

26. Dosyanın incelenmesinden, Kırşehir Belediye Başkanlığı Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğünün sorumluluk sahalarında bulunan alandaki K. Alt Deposunu besleyen içme suyu deposuna aitkablolara 21/10/2021 tarihinde hafriyat çalışması sırasında zarar verilmiş olduğundan bahisle, 09/02/2022 tarih ve 92 sayılı Encümen Kararı ile 5393 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 18/f maddesi, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97. maddesi ve Aykome yönergesinin 8., 14. ve 16. maddeleri gereğince 11.040,08 TL hasar bedeli ile 11.040,08 TL idari para cezası olmak üzere toplam 22.080,16 TL tahakkuk ettirilmesi nedeniyleiş bu kararın iptali istemiyle dava açıldığı açıktır.

27. Bu durumda, davacı hakkında tesis edilen idari para cezası ile birlikte hasar bedelinin,idari yaptırım türlerindenolduğu ve 5326 sayılı Kanun'un idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden,açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı fikrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

28. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Yozgat İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Kırşehir Sulh Ceza Hakimliğinin 26/09/2022 tarih ve D.İş No:2022/836 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yozgat İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Kırşehir Sulh Ceza Hakimliğinin 26/09/2022 tarih ve D.İş No:2022/836 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

06/05/2024 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN